

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il דוא"ל: info@cbs.gov.il פקס: 02-6521340

ירושלים, כ"ו באדר, תשע"ח
13 במרץ, 2017
073/2018

ילודה ופריון בישראל 2016 Births and Fertility in Israel, 2016

- בשנת 2016 נולדו 181,405 ילודים, עלייה של 92% משנת 1980.
- 93,364 מהילודים היו זכרים (51.5%) ו-88,041 היו נקבות (48.5%).
- **שיעור הפריון הכולל** (מספר הילדים הממוצע שאישה צפויה ללדת) היה 3.11, **גבוה יותר מהשיעור בכל המדינות החברות ב-OECD.**
- שיעור הפריון של הנשים היהודיות המשיך לעלות, והגיע ל-3.16 ילדים לאישה.
- משנת 2000 עלה גיל האם הממוצע בלידה בשנה וחמישה חודשים והגיע ב-2016 ל-30.4 שנים.
- בשנת 2016 נשים ילדו את ילדן הראשון בגיל 27.6 בממוצע, את ילדן השני בגיל 29.6 בממוצע ואת ילדן השלישי בגיל 31.9 בממוצע.
- כ-6.9% (9,211) מהילודים נולדו לנשים לא נשואות.
- כ-4.6% מהילודים שנולדו ב-2014 נולדו בלידות מרובות עוברים, 97% מהם בלידת תאומים.
- שיעור הפריון הגבוה ביותר ביישובים המונים 10,000 תושבים ומעלה היה **במודיעין עילית** (7.59 ילדים לאישה) והנמוך ביותר - **בקרית טבעון** (1.91 ילדים לאישה).

לנתוני התרשימים

מספר הילודים שנולדו

בשנת 2016 נולדו 181,405 ילודים. מתוכם 139,400 (76.8%) ילודים נולדו לנשים יהודיות ואחרות ו-42,005 (23.2%) ילודים - לנשים ערביות. בחלוקה לפי דת, באותה שנה 73.9% מהילודים נולדו לנשים יהודיות, 20.7% - לנשים מוסלמיות, 1.4% - לנשים נוצריות, 1.3% - לנשים דרוזיות ו-2.6% - לנשים שדתן לא סווגה במרשם האוכלוסין.¹

¹ המשתייכים לקבוצה "ללא סיווג דת" הם בדרך כלל בני משפחה של עולים יהודים. בקבוצה זו נכללים גם בני דתות שלא פורטו בנפרד כגון בודהיסטים, הינדים, שומרונים וכו'

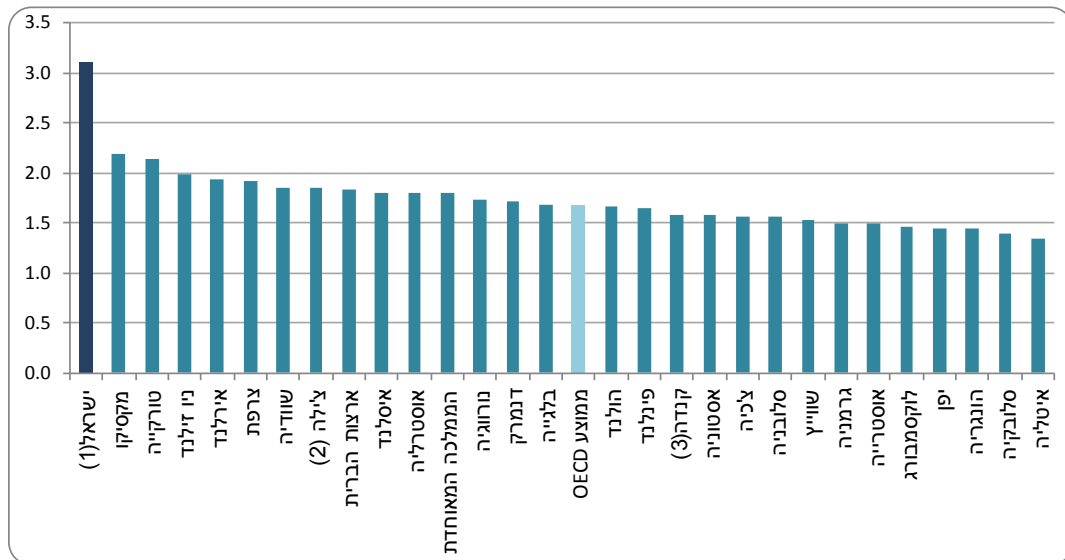
משנת 1980 חלה עלייה של 92% במספר הילודים שנולדו בישראל. עיקר העלייה נובעת מגידול של 98% במספר הילודים לאימהות מוסלמיות ושל 88% - לנשים יהודיות.

מתוך 181,405 הילודים שנולדו בשנת 2016, 93,364 (51.5%) היו זכרים ו-88,041 (48.5%) נקבות. אחוז הילודים ממין זכר הגבוה ביותר היה בקרב נשים מוסלמיות – 51.7%, ואילו האחוז הנמוך ביותר היה בקרב נשים שדתן לא סווגה במרשם האוכלוסין – 50.8%.

שיעור פריין כולל

שיעור הפריין הכולל בישראל (מספר הילדים הממוצע שאישה צפויה ללדת במהלך חייה) בשנת 2016 היה 3.11 ילדים לאישה, גבוה יותר מהשיעור בכל המדינות החברות ב-OECD. במרבית המדינות החברות בארגון, היה שיעור הפריין בשנים האחרונות נמוך מ-2.1 ילדים לאישה, דהיינו, פחות מהרמה הנחוצה לשמירה על היציבות הגודל האוכלוסייה של מדינות אלו (רמת התחלופה).

תרשים 1 - שיעור פריין כולל במדינות ה-OECD, 2015

(1) נתון לשנת 2016

(2) נתון לשנת 2014

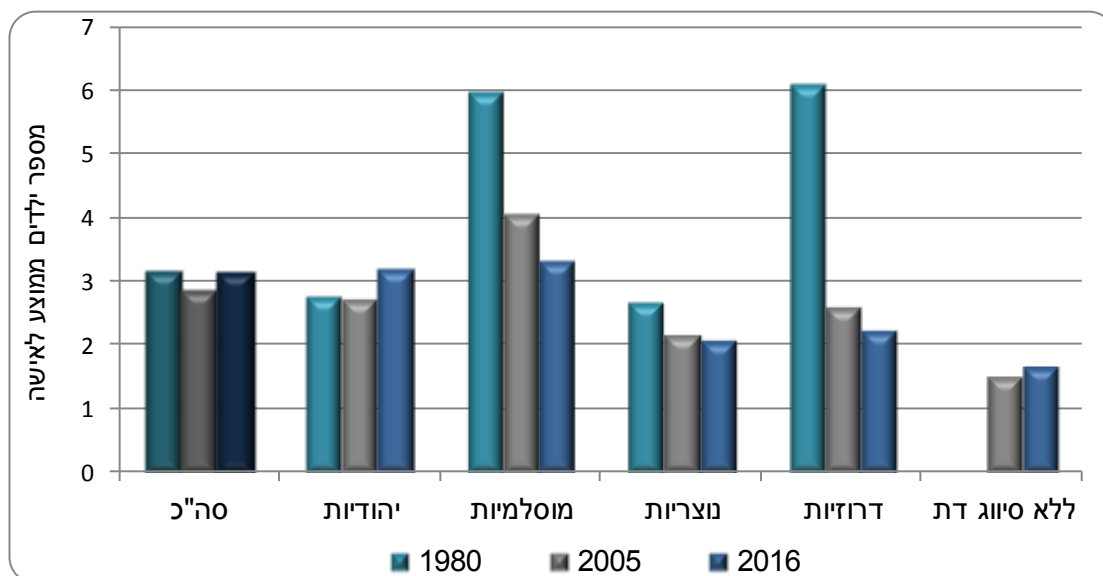
(3) נתון לשנת 2013

שיעור הפריין הכולל בישראל (3.11 ילדים לאישה) דומה לשיעור שהיה בשנת 1980 (3.14). השיעור הארצי מושפע משיעורי הפריין של בני הדתות השונות המרכיבים את אוכלוסיית ישראל. בשנת 2016 שיעור הפריין הכולל של נשים יהודיות ואחרות היה 3.06 ילדים לאישה, גבוה מהשיעור לפני עשרים שנה (2.59 ב-1996). לעומת זאת, בשנת 2016 השיעור של נשים ערביות היה 3.11, נמוך מהשיעור לפני עשרים שנה (4.35 ב-1996).

בשנת 2016 שיעור הפריין הגבוה ביותר היה של נשים מוסלמיות - 3.29 ילדים לאישה, והנמוך ביותר - של נשים שדתן לא סווגה במרשם האוכלוסין - 1.64 ילדים לאישה.

ב-2006 החלה עלייה בשיעור הפריין הכולל, בעקבות העלייה בשיעור הפריין של נשים יהודיות, שהגיע ב-2016 לרמה של 3.16 ילדים לאישה² ועל אף הירידה בשיעורי הפריין של נשים מוסלמיות, נוצריות ודרוזיות.

תרשים 2 - שיעור פריין כולל לפי דת האם בשנים נבחרות

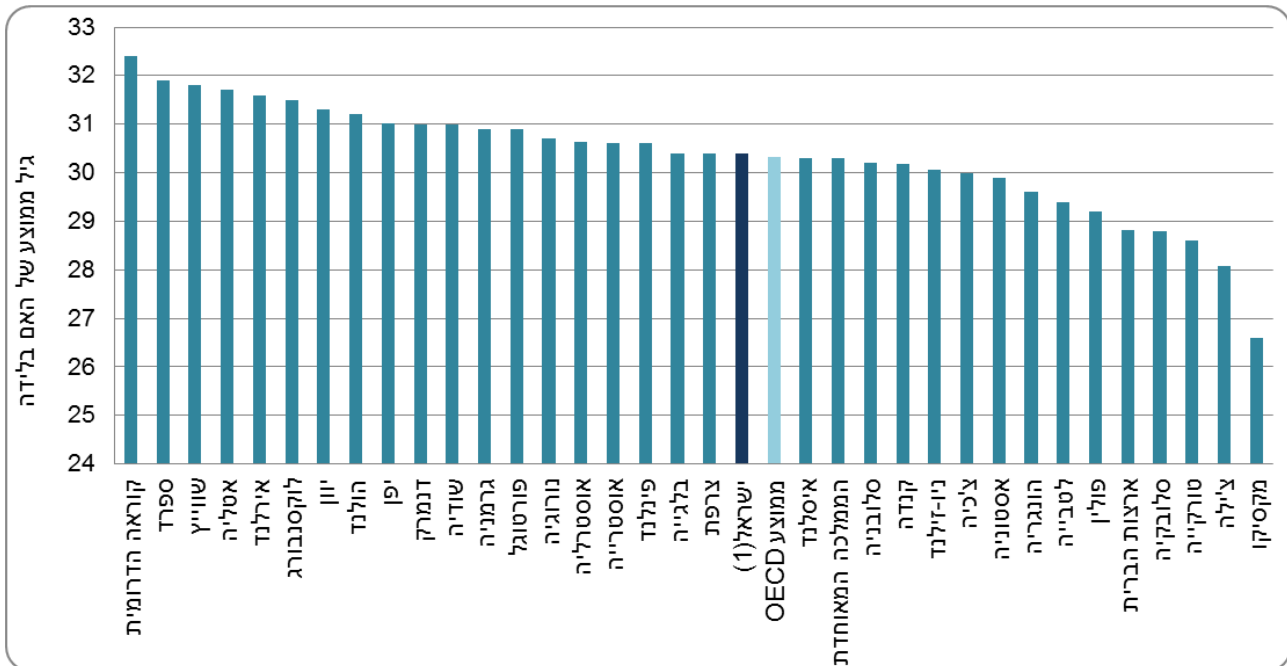
גיל האם בלידה

משנת 2000 הייתה עלייה חדה יחסית בגיל האם הממוצע בלידה, והוא עלה בשנה וחמישה חודשים והגיע ל-30.4 בשנת 2016. עיקר העלייה נבעה מהנטייה הגוברת של נשים בישראל לדחות את הלידה הראשונה לגילי העשרים המאוחרים (מ-25.7 ב-2000 ל-27.6 ב-2016), וכן מהנטייה ללדת יותר בגילי 30 ומעלה. חלקם של הילודים לנשים בגיל 30 ומעלה עלה מ-40.2% בשנת 2000 ל-51.5% בשנת 2016. שיעור הפריין של נשים בגילים 30-34 עלה באותה התקופה מ-161.8 ילודים לכל 1,000 נשים ל-183.4. לעומת זאת, שיעור הפריין של נשים בגילים 20-24 ירד מ-117.2 ילודים לכל 1,000 נשים ל-106.1.

דחיית הלידות לגיל 30 ומעלה שכיחה במדינות מפותחות רבות. באירלנד, הולנד, ספרד ואטליה עלה הגיל הממוצע של האם בלידה מעל ל-30 שנה כבר באמצע שנות התשעים.

² האוכלוסייה היהודית מהווה 74.8% מאוכלוסיית ישראל.

תרשים 3 - גיל ממוצע של האם בלידה במדינות ה-OECD, 2015

(1) נתון לשנת 2016

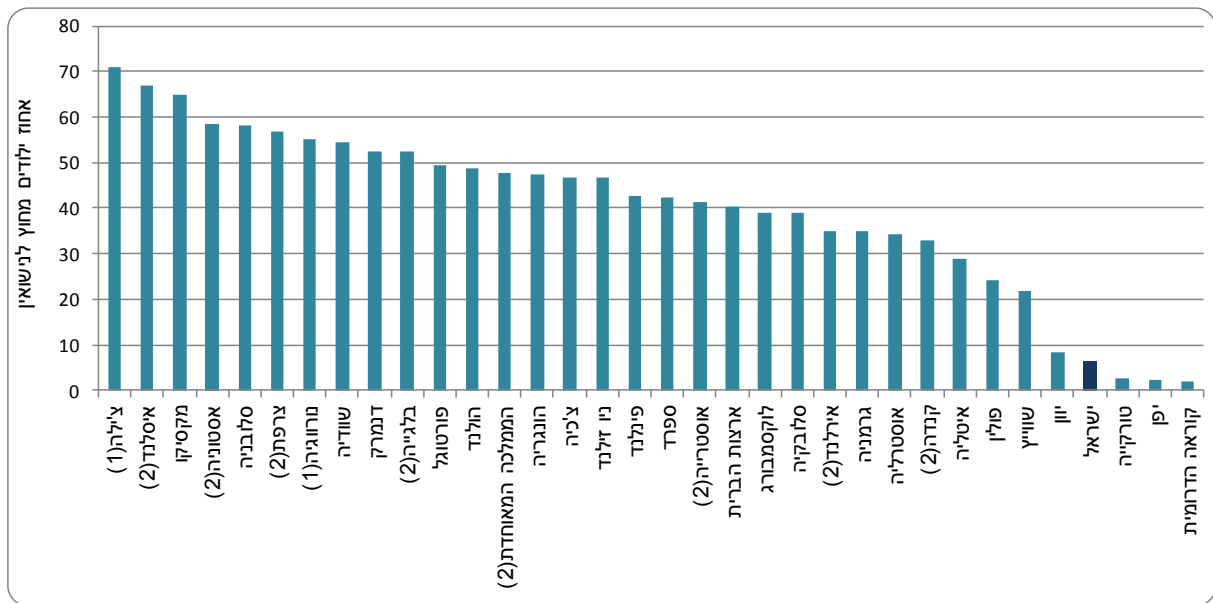
כאמור, בשנת 2016 היה גילן הממוצע של האימהות שילדו בפעם הראשונה 27.6. גיל הנשים שדתן לא סווגה במרשם האוכלוסין היה הגבוה ביותר בלידה ראשונה - 29.7, ואילו גיל הנשים המוסלמיות היה הנמוך ביותר - 23.8. גיל הנשים שילדו את ילדן השני (29.6) היה גבוה בשנתיים בממוצע מהלידה הראשונה וגיל הנשים שילדו את ילדן השלישי (31.9) היה גבוה בשנתיים בממוצע מהלידה השנייה.

ילודים לנשים לא נשואות (יהודיות בלבד)

בשנת 2016 9,211 מכלל הילודים שנולדו לנשים יהודיות (6.9%), נולדו לנשים לא נשואות³. כ-76.2% מהם נולדו לנשים רווקות, 23.2% - לנשים גרושות והיתר - לנשים אלמנות. בשנת 2015 היה שיעור הילודים לנשים רווקות 10.9 ילודים לכל 1,000 נשים רווקות, לעומת 3.2 בשנת 1980. למרות העלייה בשיעור הילודים לנשים רווקות, חלקם של הילודים לנשים לא נשואות קטן בישראל בהשוואה למדינות אחרות החברות בארגון ה-OECD.

³ מצבה המשפחתי של האישה מתייחס לזמן הלידה.

תרשים 4 - אחוז הילודים שנולדו מחוץ לנישואין⁴ במדינות OECD נבחרות, 2014

(1) נתון לשנת 2013

(2) נתון לשנת 2012

רמת הפרייון של נשים לא נשואות נמוכה באופן בולט בהשוואה לרמת הפרייון של נשים נשואות. בשנת 2015 נולדו כ-13 ילודים לכל 1,000 נשים לא נשואות לעומת כ-170 ילודים לכל 1,000 נשים נשואות. לנשים לא נשואות יש נטייה ללדת בגיל מבוגר מהנשים הנשואות. בקרב נשים לא נשואות, 51% מהילודים נולדו כשהאם הייתה בת 35 ומעלה, לעומת רק כ-23% מהילודים בקרב נשים נשואות. שיא הפרייון של נשים לא נשואות הוא בגילים 35-39 (כ-54 ילודים לכל 1,000 נשים לא נשואות), ואילו שיא הפרייון של נשים נשואות הוא בגילים 20-24 (כ-404 ילודים לכל 1,000 נשים נשואות).

⁴ הגדרת ארגון ה-OECD ללידות מחוץ לנישואין הוא לידות לאימהות שמעמדן החוקי בעת הלידה היה אחר מנשואה. נכללות בהגדרה זו נשים רווקות, נשים שגרו בקוהביטציה עם בן זוג מחוץ לנישואין, נשים גרושות, נשים אלמנות ונשים שחיות במסגרת זוגיות אזרחית.

לידות מרובות עוברים⁵

בעקבות הגידול במספר טיפולי הפריה החוץ-גופית בישראל, חלה עלייה במספר הלידות המרובות עוברים בשנות התשעים. עלייה זו הציבה את ישראל כאחת המדינות עם אחוזי לידות מרובות עוברים הגבוהים ביותר בעולם. בשנת 1995 3.8% מסך כל הילודים שנולדו בישראל נולדו בלידות מרובות עוברים, בהשוואה ל-2.4% בשנת 1980. מאז שנת 2000 התייצב אחוז זה סביב 4.6%. בשנת 2014 4.6% (8,107 ילודים) מסך כל הילודים שנולדו בישראל נולדו בלידות מרובות עוברים. באותה שנה 4.8% מכלל הילודים לאימהות יהודיות נולדו בלידות מרובות עוברים, בהשוואה ל-4.0% מהילודים לאימהות מוסלמיות. באותה שנה 97% מהתינוקות שנולדו בלידות מרובות עוברים היו תאומים. 2.3% מהתינוקות שנולדו לאימהות יהודיות נולדו בלידת שלישיות, לעומת 6.2% מהתינוקות שנולדו לאימהות מוסלמיות.

פריון ביישובים עירוניים המונים 10,000 תושבים ומעלה

היישובים העירוניים מאופיינים ברב-גוניות ברמת הפריון שלהם, על אף שהפערים בשיעורי הפריון הולכים ומצטמצמים לאורך השנים. בשנת 2005 עמד ההפרש בין היישוב עם שיעור הפריון הגבוה ביותר ליישוב עם שיעור הפריון הנמוך ביותר על 6.60 ילדים בממוצע לאישה. בשנת 2016 הצטמצם הפער ועמד על 5.68 ילדים בממוצע לאישה. שיעור הפריון הגבוה ביותר בשנה זו היה במודיעין עילית - 7.59 ילדים בממוצע לאישה, ושיעור הפריון הנמוך ביותר היה בקריית טבעון - 1.91 ילדים בממוצע לאישה. היישובים עם שיעור הפריון הגבוה ביותר היו היישובים החרדים והבדווים בדרום. היישובים עם שיעור הפריון הנמוך ביותר היו לרוב יישובים דרוזיים, יישובים שהשתייכו לאשכולות הגבוהים במדד החברתי-כלכלי ויישובים עם אחוז גבוה של עולים (יותר מ-20%).

⁵ לידה שנולדה בה 2 ילודים או יותר ושלפחות אחד מהם חי. הנתונים המוצגים מתייחסים אך ורק לילודים החיים שנולדו בלידות מרובות עוברים.

לוח א - עשרת היישובים העירוניים המונים 10,000 תושבים ומעלה עם שיעור הפריון הנמוך ביותר, 2016

2016	2005	שם היישוב
1.91	2.13	קריית טבעון
1.95	3.32	ערערה
1.99	2.77	מג'דל שמש
2.01	2.59	בית ג'ן
2.03	3.48	מג'ד אל-כרום ⁶
2.07	1.84	קריית מוצקין
2.08	1.90	נשר
2.08	1.93	רמת גן
2.09	2.14	דאלית אל-כרמל ⁷
2.09	2.14	עספיא ⁷

לוח ב - עשרת היישובים העירוניים המונים 10,000 תושבים ומעלה עם שיעור הפריון הגבוה ביותר, 2016

2016	2005	שם היישוב
7.59	8.32	מודיעין עילית
7.20	7.76	ביתר עילית
6.05	6.86	לקיה
5.79	5.68	בני ברק
5.72	5.50	רכסים
5.56	5.16	בית שמש
5.31	5.73	ערערה-בנגב
5.29	7.03	תל שבע
5.23	6.94	אלעד
4.64	6.31	חורה

⁶ ב-2003 אוחדו היישובים דיר אל-אסד, מג'ד אל-כרום ובענה לכדי רשות אחת בשם שגור. ב-2009 בוטל האיחוד.

⁷ ב-2003 אוחדו היישובים דאלית אל-כרמל ועוספיא לכדי רשות אחת עיר כרמל. ב-2009 בוטל האיחוד.